

AMERIKAŃSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI;
ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

STEV. (No.) 108

CHICAGO, ILL., SREDA, 7. JUNIJA — WEDNESDAY, JUNE 7, 1933

LETNIK (VOL.) XLII

Roosevelt v sporu s senatom-Ameriško posojilo Kitajske

PREDSEDNIK IMA SVOJO PRVO NEPRIJETNOST S KONGRESOM. — SENAT ODOBRIL ZVIŠANJE POKOJNIN VETERANOM. — ROOSEVELT ZAHTEVA OD KONGRESA, DA TA IZDATEK NA VSAK NAČIN POKRIJE Z NOVIMI DAVKI.

Washington, D. C. — Prvkrat, kar sedi na predsedniškem stolu tekom treh mesecev, se je Rooseveltu kongres "spuntal" in se mu je naravnost po robu postavil. Vsa njegova priporočila je do zdaj sprejel, včasih sicer šele po vroči debati, vendar skoraj vedno neizprenjenja. Bodisi pa, da kongres sam smatra, da je nevarna doba za Ameriko minila in da lahko zdaj zoper uveljavlja svojo besedo in ne pridri predsedniku na vsako njegovo željo, bodisi, da igra v ozadju politika svojo vlogo, kratkotamno, senat je sklenil nekaj, čemur se Roosevelt odločeno protivi in kar je tudi proti programu demokratske stranke.

Pred časom je dal kongres Rooseveltu polno moč, da zniža vladne stroške za 25 odstotkov in da se v to svrhu smiejo tudi pristriči pokojnine vojnim veteranom, oziroma da se v nekaterih slučajih celo popolnoma ukinejo. Pretekli teden pa je prišel senat nenašoma na plan z amendmentom k temu zakonu in je sklenil, da sme nameravano znižanje pokojnin znašati samo četrtino od prej nameravanega znižanja.

Roosevelt je takoj zastavil ves svoj vpliv, da se ta zakon onemogoči. Senat, ki je že v soboto odobril "uporniški" predlog, je popolnoma prezrl; nasprotno pa se je lotil voditeljev poslanske zbornice.

Sklical jih je v nedeljo k sebi v Belo hišo in jim brez oplešavanja dal znati, da bodo občutno pokvarili njegov program, ako bodo še oni sli za senatom. Zvišanje penzij veteransom se namreč ne more drugače uvesti, kakor da se razpišejo novi davki, kajti po predlogu, ki ga je odobril senat, se zvišajo stroški za federalno blagajno za 170 milijonov dolarjev, kar bi onemogočilo izenačenje proračuna. Nato je Roosevelt stavil še senatskemu finančnemu odboru zahtev, naj prevzame na se odgovornost in izenači proračun, v slučaju, da bi poslanska zbornica glasovala za njega predlog.

Kakor kaže, se bo poslanska zbornica podala in bo potegnila s predsednikom. Gotovo pa je, ako še ta odobri novi predlog, ga bo Roosevelt vetrival.

OGNJENIK VEZUV AKTI- VEN

Neapel, Italija. — Ognjenik Vezuv, ki je bil dokaj miren od leta 1929 naprej, je pričel pretekel nedeljo nenadoma bruhati velike množine žareče lave, ki je pokrila že precejšnji del ozemlja, katero je bilo uničeno ob zadnjem izbruhu. Okoliško prebivalstvo je pripravljeno na najhujše in se bo, ako se bo aktivnost vulkana nadaljevala, izselilo v Neapel.

50 MILIJONOV ZA KITAJSKO

Amerika naklonila kitajski vladi posojilo 50 milijonov, da z njim nakupi ameriške pridelke.

Washington, D. C. — Vladna finančna korporacija je naklonila kitajski vladi posojilo v znesku 50 milijonov dolarjev. Ta denar je dan Kitajski edino v ta namen, da z njim kupi ameriško pšenico in bombo.

Kakor izjavljajo uradniki korporacije, so kljub temu da vladajo na Kitajskem skrajno neurejene razmere, dobili od vlade trdno garancijo za posjeni denar. Posojilo se ima vrnil v teku treh let.

Kakor omenjeno, se namevara s tem posojilom pomagati v prvi vrsti ameriškim farmerjem in je skoraj enako, kajti bi bilo njim dano, kajti s tem bo kitajski vladi omogočeno, da bo kupila kako osmino prebitka ameriškega lanškega pridelka pšenice in bombaža. Celo natančno je določeno, koliko se mora od tega denarja porabiti za vsakega od omenjenih dveh produktov, namreč 40 milijonov za bombaž in 10 milijonov za pšenico. Obresti za posojilo se bodo računali po pet odstotkov.

Še eno prednost si je Amerika pridržala pri tej pogodbi, namreč, da se blago, kupljeno s tem posojilom, pošilja na Kitajsko z ameriškimi ladjami. Stroške za prevoz in naklajanje pa prevzame kitajska vlada. Vsi nakupi se izvršijo na javnem trgu, razen enega dela, ki se utegne kupiti od zadržnih zvez, katere dolgujejo vladi velike zneske.

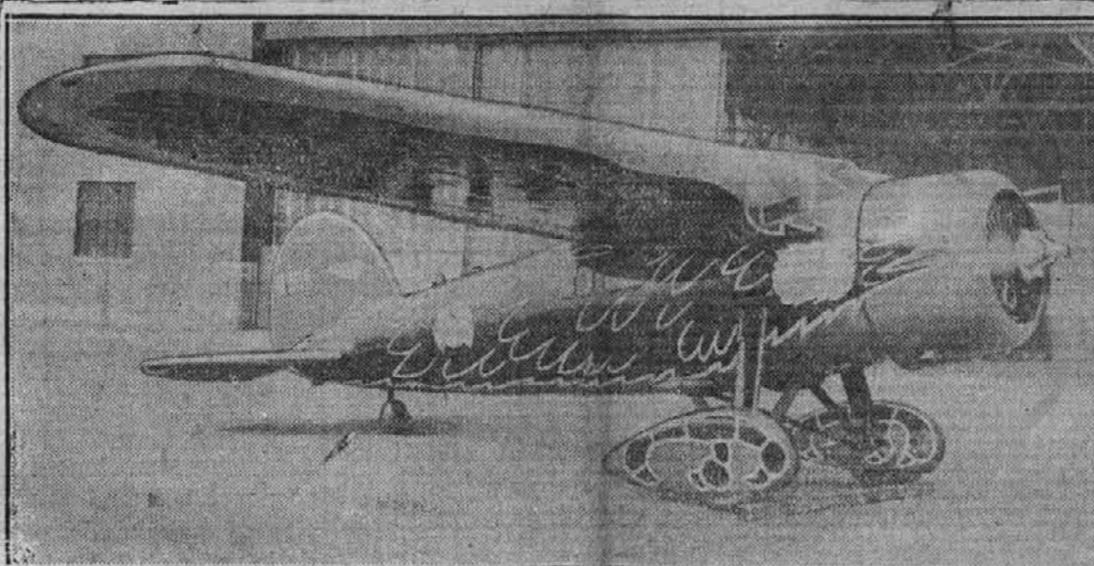
Pogajanja za to posojilo so se vleka dolgo mesecev, dokler se ni končno prišlo do sporazuma, ko je pred partizni obiskal kitajski finančni minister Roosevelt.

SVET SE OBRAČA K FA- ŠIZMU, PRAVI MUSSOLINI

Rim, Italija. — Edina prava oblika vladanja, primerna za današnje čase, je fašistična oblika. Tako se je izrazil Mussolini preteklo nedeljo, ko je imel pogovor s časnikarji.

Današnji problemi se ne bodo rešili niti, ako bo vladal kapitalizem, niti, ako bo kontroliralo položaj delavstva, marveč obe strugi morate biti v pravilnem ravnovesju pod vplivnim vodstvom države. Enako tudi ni na mestu parlamentarna oblika vladanja. Parlament ne predstavlja pravzaprav nikogar, marveč samo samega sebe; na vladu mora biti kdo, ki je za svoje čine lahko odgovoren; iz tega da sledi, da je edino diktatura pravilna oblika vladanja.

NAPRAVIL PREKOATLANTSKI POLET

Slika aeroplana, v katerem je znani ameriški letalec Jimmy Mattern preteklo nedeljo izvršil polet preko Atlantika. Njegov cilj je bil Pariz, a viharji so ga zanesli proti severu, da je pristal na Norveškem. Letalec je namenjen, da nadaljuje polet okrog sveta.

BLAZNEŽ V KATEDRALI

Incident med obredi kanonizacije v cerkvi sv. Petra.

Vatikan. — Med slovenskimi obredi, s katerimi je papež Pij preteklo nedeljo proglašil svetnikom francoskega duhovnika Andre Fourneta, ustavnitelja reda Hčer Križa, se je v sv. Petra katedrali prijetel razburljiv incident. Papežev govor je bil namreč nenašoma prekinjen od nekega drugega glasu v cerkvi. Neki moški je na ves glas pričeli kričati in je pozval presenečeno množico vernikov, naj se zbere zvečer na nekem trgu, kjer da ji bo podrobno razložil svoje ideje o življenu. Vatikanski orozniki pa so napravili prizor hitre konec. Odvedli so moža iz cerkve in ga oddali rimske policiji. Ta je pozneje podala objavo, da je mož slaboumen.

TEŽKA ŽELEZNIŠKA NE- SREČA

Nantes, Francija. — 14 oseb je bilo ubitih in 116 ranjenih pri železniški nesreči, ki se je pripetila v nedeljo zjutraj v tukajšnji bližini, ko je pariški brzovlak skočil s tira. Strojvodja priznava, da je on bil v glavnem kriv nesreče, in je bil tudi aritetiran. Na mestu nesreče je namreč že ležal prej neki iztirjen vlak in strojvodja bi bil moral kreniti na drugo progo. Prezrl pa je vse signale in šele, ko je videl svojo potomo, je z naglico zavrl vlak, pri čemer so vozovi skočili s tira.

NAPETOST V ŠPANIJI

Madrid, Španija. — Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se v sedanji napeti situaciji ne ponovijo napadi na cerkve, kakoršni so se pripetili, ko je bila odpravljena dinastija. Gleda izobčenja vladnih uradnikov iz katoliške cerkve listi direktno nič ne omenjajo; tem obširnejše se pa piše o papeževi enciklikli, v kateri je obsodil novi zakon, s katerim se podrejuje cerkev državi. Neki socijalistični list pravi, da je ta enciklica nekaka vojna napoved, in poziva vladu, da v istem načinu odgovori, in sicer z besedami ali dejanji.

KRIŽEM SVETA TEŽKOČE ITA- LIJE Z LIRO

Pripravljena, da zniža nje vrednost.

Rim, Italija. — Fašistična vlada se ima že nekaj časa baviti s težkim problemom, namreč z vprašanjem svojega denarja. Odkar je namreč stopila Amerika z zlate podlage, je vrednost lire znatno previsoka, da bi mogla italijanska trgovina uspešno konkuričati z američko. Zato se čuje, da bo Italijanska vlada povsem pripravljena, da bo pristala na nasvet predsednika Roosevelta, da se zniža svetovalna denarna vrednost in se za denar vseh držav določi enotna podlaga. Točasno je italijanska lira krita nad 52 oddstotkov zlatom.

Rio de Janeiro, Brazilija. — Tukajšnja vlada je ugodila prošnji italijanskega poslanika in prepovedala, da bi se v deželi kazal ameriški film "A Farewell to Arms".

BOJI V JUŽNI AMERIKI

Asuncion, Paragau. — Kakor objavlja tukajšnja vojno ministerstvo, se je tekom zadnjih treh tednov vršila krvava bitka z armado države Bolivijske, pri kateri so bolivijske čete baje izgubile 1500 mož in so tudi morale izprazniti trdnjava Herrera.

MRS. ROOSEVELT NA PO- TOVANJU

Kansas City, Mo. — Na svetu potovanju z aeroplano iz Washingtona v Kalifornijo, da obišče tam svojega sina, je priznalo, da zna peti kakor maloko. Anica je žela priznanje za vsako pesem in je moralno končno privreči še dve pesmi, ki nista bili v programu. Tako je hotelo ljudstvo, ki se je divilo in občudovalo slovensko pesem.

KONČNA BORBA PROTIV PROHIBICIJI

Chicago, Ill. — Dočim se je ilinoisko ljudstvo imelo, kakor je bilo že poročano, izraziti v nedeljkem voliščih, ali želi še v naprej obdržati prohibicijo, je bila dana ista priložnost drugi dan, v torek, predvabilstvu države Indiana. V tej državi so suhači napenjali skrajne sile, da jo obdrže pod svojim suhaskim tirantom; a tudi mokri so vodili vneto kampanjo, da dovolijo vse svoje pristaše na volitve vršile 20. junija.

Iz Jugoslavije.

IZ SODNIH RAZPRAV RADI PASTIRSKEGA LISTA JUGOSLOVANSKIH ŠKOFOV — ŠKOF V SUBOTICI OBSEJEN. — KOROŠKI PEVCI ZOPET V SLOVENIJI. — SMRTNA KOSA IN DRUGO.

Škofe zapirajo

V zadnjem času so se vršili dve razpravi zaradi pastirskega lista jugoslovenskih škofov in sicer se je ena razprava vršila v Zagrebu, druga pa v Suboticu. Zagrebški Sokoli so namreč vložili tožbo proti nekaterim duhovnikom, ki so škofovska poslanica prebrali vernikom v cerkvi. Sokoli so se čutili prizadeti, ker je poslanica, kakor zatrjujejo, obsegala preveč očitanj. Škofovska poslanica je preveč razgalila in razkrila resnico o sokolski organizaciji, ki ni posebno naklonjena katoliški veri, ampak je v bistvu samem celo protiverska, dasi Sokoli to zanikajo in trdijo, da je le telovadna organizacija ki ni protiverska. Dočim so v Zagrebu tožitelji umaknili, oziroma izgubili svojo tožbo, je bil pred sudovskim sodiščem v Suboticu obsejen tamozniški škof Lajč Budanovič na 10 dni zapora in 4000 Din denarne globe, ki se v slučaju neizterljivosti spremeni v zaporno kazen 80 dni, tako da bi moral škof Lajč Budanovič izdržati v ječi vsega skupaj 90 dni, samo radi tega, ker je bila poslanica jugoslovenskih škofov prebrana tudi v subotski katedrali svete Terezije, kakor je seveda bila prebrana v vseh katoliških cerkvah v Jugoslaviji. Škof branitelj je prijavil priziv na višje državno sodišče.

Nesreča

V tovarni "Saturnus" v Ljubljani je stroj odtrgal nekaj prstove roke, 20 letni delavnik Marija Galic.

Slovensko gledališče v nevarnosti

Z ljubljanske poročajo, da preživlja slovenska gledališča umetnost v ljubljani toliko križa, kakor jo menda še ni od svojega pričetka. Vse kaže, da je že na robu propada. Srednja je Združenje gledaliških igralcev sklical zborovanje vseh zastopnikov in zaupnikov kulturnih organizacij. V obrambu dramskega gledališča so sprejeli resolucijo, v kateri med drugim zahtevajo tudi obdavčenje kino vstopnic v prid Narodnega gledališča, ker so kino dramski gledališči v največjo škodo.

Smrtna kosa

V Kranju je umrla Neža Zupančič, rojena Dolničar, vdova V Ljubljani je umrla Marijana Zahar, tobačna delavka starca 83 let. — V Mariboru je umrla Katarina Volker, zasebnica starca 69 let. — V Ljubljani je umrla Terezija Butorac, vdova po poštnemu uradniku.

Tekška nesreča

Posestnik Janez Novak iz Čateža pri Trebnjem, je kot vojni invalid le s težavo opravljal gospodarske dela. Nedavno je pripravil rezanic za živino. Pri tem mu je slamorezna po nesreči potegnila roko med zobovje, ki mu je zmečkalo dlan in odtrgalo štiri prste.

Pričakal ga je

Ko se je 23 letni kovač Štefan Kapš iz Sela pri Vrčeha na Dolenjskem vráčal nekoga večera domov iz gostilne v Semču, je iz zasede nenašoma skočil proti njemu neznanec, ki ga je oklal z nežem.

Nezgoda

Posestniku Ivanu Arku v Sodražici je pri nekem delu padel na nogo težak hlad in ga prav nevarno poškodoval, da je moral v bolnico. — Sprla sta se V Grosupljem sta se sprla posestniku sin Anton K. in Jože J. Jože je Antona tako obdelal s polemom, da se je moral ta zateči v ljubljansko bolnico po pomoci.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljek in dnevno po praznikih.

Izdaja in tisk:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi vašnega pomena za hitro objave morajo biti doposlanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega določdne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uresničevanje na vrata.

POZOR! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker z tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Stalin in Hitler

V hrupu, ki so ga izvzvali konflikt na razorožitveni konferenci Rooseveltova poslanica in Hitlerjev govor, sta nemška in še bolj izvennemška javnost skoraj brez pozornosti sprejeli veste o obnovitvi rusko-nemške politične pogodbe. In vendar je ta stvar tako zanimiva in značilna, da zasluži posebno zabeležko. Predvsem se vidi kot nekaka ironija usode, da je bila prva državna pogodba Hitlerjeve "obnovljene" Nemčije sklenjena baš s komunistično Rusijo. Gre za obnovitev pogodbe iz leta 1922, ki se je svojčas sklenila kot nekaka določitev rapalskega dogovora. Z obnovitvijo je bilo vzpostavljeni prijateljsko razmerje med obema državama, ki se je zdelo po notranjopolitičnih dogodkih v Nemčiji ogroženo.

Nemčija brez dvoma lahko smatra obnovitev pogodbe za uspeh. Pogodba je ohranila nemškemu izvozu ruski trg, tako da se ni več batil storniranja milijonskih naročil, o katerem se je govorilo po etablirjanju hitlerjevskega režima. Pa tudi za naprej je zagotovljena nemški industriji pot na vzhod, posebno od kar so se rusko-angleški stiki več kar ohladili. V političnem ozirju pa ni Nemčija prevzela nobenih obvez, ki bi jo oviral v njenem izvajaju dosedanjega programa. Če je še kdo mislil na to, da bo sovjetska Rusija vzela v zaščito nemške komuniste, mora zdaj vzeti na znanje izjavu ruskega oficizmoga organa "Izvestija", da v sovjetski Rusiji ni bilo nikdar načrtov, ki bi bili naperjeni proti današnjim političnim smeri v Nemčiji. Ako torej berlinska "Vossische Zeitung" ugotovila, da pomenja obnovitev berlinske pogodbe nov težak udarec za nemški komunizem, jih mora vsakdo pritrdiri. Kajti Nemčija je s to pogodbo dobila zagotovilo, da se sovjetska vlada v njej no tranjeno politiko ne bo vmešavala in se ji tedaj ni treba bati nobene nevarnosti iz domovine tretje internacionale, tudi če svoj teor proti komunistom še poveča in poostri.

Manj jasno bi se zdelo na prvi pogled stališče Rusije, tudi če se upoštevajo domače in zunanje težave Staljnovega režima. Tretja internacionala ima v programu svetovno revolucijo in torej ne omejuje svoje politike na državne meje svoje glavne postojanke, Rusije. Komunistična propaganda se razteza po vsem svetu in ima v vseh državah svoje organe. Bilo bi tedaj pričakovati, da se ravno v Nemčiji, kjer štejejo ali so šteli njene pristaši in eksponenti mnogo milijonov glav, ne bo odrekla svojemu vplivu. Toda, ko bi se morala solidarnost tretje in internacionale resno preizkusiti, se je izkazalo, da je tudi ta internacionala, kakor socialdemokratska, le retorična kraljica, brez realne vsebine. Značilno je bilo, kako se je moskovska centrala odresla nemškega komunističnega voditelja Thälmann, ko ga je zgrabil Hitlerjeva pest in ga vrgla v ječo. Iz vseh ostalih držav se je slišalo več protestnih glasov proti strahovladi v Nemčiji, kakor iz države sovjetrov. Končno je sedaj še sledila slovesno stipulirana državna pogodba, ki garantira prijateljstvo med rdečim in rjavim diktatorjem. Sovjetski poslanik v Berlinu je bil sprejet v celourni avdijevi pri Hitlerju, dočim je bil nemški poslanik v Moskvi, aristokrat von Dirksen, deležen največje vladnosti pri Litvinovu. Vse to v času, ko desetisoči nemških članov tretje internacionale zdihujejo v ječah in koncentracijskih taborih, ko so se komaj ohladila trupa tisočerih žrtev državljanske vojne.

Toda nasprotje med Hitlerjevim in Stalinovim režimom,

ni tako veliko, kakor bi se sodilo po skozi okno govorjenih besedah. Kdor pogleda obo sistema od blizu, lahko najde mnogo podobnosti. Izločitev demokracije, absolutna diktatura voditelja, teror ulice, zasušenje vsega duševnega pokreta, uničevanje kulturnih vrednot — vse to je prav tako doma v Berlinu kakor v Moskvi. Tu kakor tam je justica samo sredstvo sile, orožje proti političnim nasprotnikom. Saj se je že večkrat v mednarodni javnosti pojdarjal, da je hodil Hitler gleda metod svojega političnega boja v šolo k sovetom in povabil, se je že izraz "nacionalni boljševizem" kot najtočnejša označba hitlerjevskega režima. Rezultat obeh sistemov pa je ne more biti drug, kakor pokončanje vsega obstoječega, v doličih letih zgrajenega, da se naredi mesto novemu preroku in novemu nauku.

Čujejo pa se še druge, dalekosežnejše sodbe. Pravi se, da za kominto zmagal Hitlerjevske revolucije v Nemčiji ni ničesar neželenega, ker jo smatrajo kot nujno potreben prehod do komunistične revolucije. Že leta 1918 se je pokazalo, da komunistični prevrat v Nemčiji ni našel ugodnih tal in ni dosegel nobenih uspehov, ker so bile v socialni demokraciji organizirane delavske mase nepristopne za komunistične ideje in revolucionarne cilje. Takrat, ko je bila monarhija pokončana, ko je bilo plemstvo brez vpliva in moči in ko je preplašeno meščanstvo izgubilo vsako politično orientacijo, se je razbil komunistični val ob sklenjenih delavskih vrstah. Zarato so spoznali voditelji tretje internacionale kot glavnega nasprotnika desničarsko-socialno demokracije in so se zavedali, da si v Nemčiji ne bodo osvojili oblasti, dokler bo obstojala močna, idejno sklenjena in materialno dobro fundirana socialno-demokratska organizacija. Hitlerjevska revolucija pa je z brutalnim uničenjem te delavske fronte in zlasti v razstavljivosti njenih premoženskih temeljev ter v razbitjem strokovnih organizacij pripravljala in se pripravlja pot za boljševiško socialno revolucijo bodočnosti, ki bo z luhoto prema-gala brezvsebinska hitlerjevska gesla.

Ali so ti računi kominterne točni, ali pa so — kar je vsej v trenutku verjetnejše — le poskus, z optimistično ideologijo cisladični grenki pilulo avtokratskega nacionalističnega "prijateljstva", bo pokazala bodočnost. Za danes pa stoji dejstvo, da se vedno bolj utrjarjejo stiki med diktatorskimi silami, katere tu v imenu nacionalnega, tam pa socialnega "osvobojevanja" teptajo v prah svobodo ljudstva, ki jih je dvignilo na še vstopajo narodno voljo v svoj jarem.

LEPA JE BILA PRIREDITEV NAŠIH MALČKOV

Johnstown, Pa.

Ne vem, kako bi začela, da bi dovolj jasno izrazila veliko zadovoljnost nad prireditvijo, katero so izvajali naši malčki iz naselbine Moxham dne 28. maja. V resnici občudovanja vredno je, da so se v tako kratkem času naučili. Za vodstvo gre pa čast našemu č. g. Fatheru komisarju. — Pravega mojstra se je pokazal slepi Janko s svojim milim petjem. Pokazal je, da će bo svoje talente prav uporabil, bo iz njega enkrat še prav lahko imeniten mož. Da, otroci, to vam pa zaklicem, da se morate zavedati, da je ni lepše psem, kot je naša slovenska pesem. Ljubite in spoštujte svoj materin jezik nad vse. — Ob tej priliki naj tudi omenim naša "Sunny boy" in "Sunny girl" "Tep dancer". Najprej sta zapela tisto lepo "Naša si lepa roža Marija", nato pa začela plesati. Posebno zanimivo je pa bilo to, ko se je punčka izrazila, da jo je naučila plesati stará mama. — Zivila Nemanjčeva mama, ki se tako poskoči!

Vam, slovenski starši na Moxham, se v imenu vseh tu-

kajšnjih Slovencev zahvalim, da ste posiljali svoje male h područje. Pomagajte nam, da se ohrani naš milji slovenski jezik kolikor dolgo je mogoče. To pa boste dosegli, če boste z mladino govorili v svojem slovenskem jeziku. Napačno ravno starši, ki so prišli iz starega kraja, pa s svojimi otroki angleško besedičko, ko se sami ne znajo dobro. Kako naj potem tak otrok zna slovensko, če mu starši ne pokažejo dobrega zgleda, in od koga se naj kaj nauči, če ne od svojih staršev, ker je vsak dan z njimi? Meni je pa slovenski jezik tako drag, da še svojega gorenjskega "šva" nisem še opustila, čeprav se mi včasih kdaj smeji radi tega. Zato sem tudi bila tako vesela, ko sem videla mladino, kako navdušena je, da so prosili našega Fa-thra Benigna, naj jih uči in ga izpravševali, kedaj jih bo pričel učit slovenščine. To je lepo. — Mladina, le pogumno naprej in učite se, da nas bo ste zopet kmalu razveselili s kako prireditvijo. — Pozdrav navdušenim Slovencem in Slovenskim Domom krenil na stransko cesto: kmalu so ugurali, kaj ga vleče tja. Mr. Frank Burnik, — žena njegova mu je že zdavnaj umrla, — je imel tam

Nežika Tomec.

— ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"!

ROCKSPRINGSKE NOVICE

Lepi majnik je za nami: kašo hitro! Krasen je bil, ne sicer zunaj v naravi tako zelo v naših visokih puščavah, ampak krasen v cerkvi, kjer je bila res prava cveteča pomlad pred Marijinim oltarjem. Smaržni pisatelj nam je vel vence Mariji, majniški Kraljici v čast iz naslovov lavretanskih litanijs. Pričnji polovico faranov si je hodilo nabirati tega majniškega kvajčno in neusnašeno — zaobljubila večno ljubezen in zvestobo. Da bi bilo srečno in obilo bla-goslovljeno njeni življenje začas in za večnost!

Prihodnjo nedeljo, 11. junija — nedelja presv. Trojice in zadnji dan za velikonočno sv. obhajilo — bo blizu 50 otrok tako srečnih, da prvi v življenju prejmejo Boga v svoja mlađa srca. Starši njihovi bodo te svoje prvoobhajance sami pripeljali pred oltar Gospodov in z njimi vred prejeli Jezusa v svoje duše. Da bo pri tem lep red, bodo za otroke in njih starše vaje v cerkvi v soboto popoldne ob 2. Zberejo se v dvorani. Starši gredo takoj nato k spovedi. In v nedeljo zjut. se ob pol 9. prvoobhajanci in starši zborejo v dvorani in skupno v procesiji odkorakajo v cerkev. Starši nikanar si ne napravljajo posebnih stroškov ob tej priliki: glavno je da so sreca pripravljena! Po sv. maši bo Marijina družba pripravila v dvorani zajtrk prvoobhajancem in njih staršem. Prav je, da tudi drugi otroci, ki so pred leti prejeli prvo sv. obhajilo, gredo na ta dan k sv. obhajilu. Prvo sv. obhajilo je bilo v spreobrnjenje že velikokrat in boše!

Družino Jožef Tomšič je obiskala boleznen: sin John je občaž za škrlatinko. Upanje je, da ne bo posebno hudega in le želim, da bi John kmalu zapustil bolniško postelj in užival počitnice!

REKORDNA HITROST

New York, N. Y. — Znani vojaški letalo Frank Hawks je pretekli petek posekal sam svoj prejšnji rekord v hitrosti, s katero je prevozil Zeppelin države od Pacifika do Atlantika. Napravil je zdaj namreč to pot v 13 urah in 26 minutah, s čimer je skrajšal čas poleta za štiri ure od svojega zadnjega enakega poleta, ki ga je izvršil pred leti. Izvražil je, da je posebnost na sedanjem poletu, da je bila uporaba mehaničnega robota. Ta mehanični mož je večino časa sam vodil letalo, le od časa do časa mu je Hawks kaj pomagal. Ta pa moč pa niti bila neobhodno potrebna, kajti, kakor se je izrazil Hawks, bi on med vožnjo lahko brez skrbi zaspal in robot bi z vso varnostjo kretal letalo.

"Amer. Slovenec" je vez, ki nas druži, da se razklopil med tujci, ne izgubimo med njimi. — Rev. J. Černe.

Najslajše se smeje tisti, ki se smeje zadnji.

Nikdar ne kliči vraka, ker ta sam preraď pride.

* * *

Abstinent — Dva delavca sta sklenila postati abstinenti. Vendar pa sta v slučaju boleznihotela imeti doma, kjer sta skupaj stanovala, steklenico žganja. Že čez tri dni eden izmed njiju ni mogel več vzdržati, zato je rekel onemu, da je bolan. — "Je že prepozna, ljubi Gregor," se je drugi delavec oglašil, "jaz sem bil bolan že včeraj."

* * *

DENAR

dostavljamo v Jugoslavijo in druge države točno in zanesljivo. Denar se dostavi direktno na dom po pošti brez odbitka. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Lire:
Za \$ 2.00 ... 95 dinarjev	Za 6.75 ..... 100 lir
" 5.00 ... 260 dinarjev	" 13.20 ..... 200 lir
" 9.30 ... 500 dinarjev	" 19.50 ..... 300 lir
" 10.00 ... 535 dinarjev	" 25.85 ..... 400 lir
" 18.10 ... 1000 dinarjev	" 31.75 ..... 500 lir
" 20.00 ... 1115 dinarjev	" 63.50 ..... 1000 lir
" 50.00 ... 2800 dinarjev	" 126.00 ..... 2000 lir

... Pri večjih svotlah dovolimo sorazmerni popust. Pošljamo tudi v ameriških dolarjih. Vsa pisma in denarne pošiljatve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

"TARZAN IN ZLATI LEV" (25)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Copyright, 1930, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.
Spomnila se je, kaj je čula prejšnji dan od oparskih duhovnikov, ko je prisluškovala. Vedenja je, da ti gredo zasledovali Tarzana, da ga ubijejo. Tarzanos je indifferenčno prejel dnevnega pozabila, da je on,

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kocheyar, 1208 Berwick Ave., Pueblo, Colo.
 Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNÍ ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornica: Mary Grum, 4149 Washington St., Denver, Colo.
 3. nadzornik: Joseph Škrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Messa Ave., Pueblo, Colo.
 3. porotnik: Rose Grebenc, 873 E. 72nd St., Cleveland, Ohio.
 4. porotnik: Edward Tomšič, Box 121, Farr, Colo.
 5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse dejanje nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za spremembo v odrasli oddelek, spremembe zavarovalnega, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovani, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zvezze, naj se ogledi pri tajniku najbljžnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IMENIK IN NASLOVI KRAJEVNIH DRUŠTEV Z. S. Z. 1933.

Štev. 1. dr. sv. Martina, Denver, Colo. — Predsednik John Ambrose, 4635 Penn St.; tajnik John Marolt, 603 Elgin Place; blagajnik John J. Yelich, 4573 Peral St. — Vsi v Denverju. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v dvorani slovenskih društev.

Štev. 3. dr. Slovan, Pueblo, Colo. — Preds. John Merhar, 1320 Pine St.; tajnik Joe Blatnik, 2609 E. Evans; blagajnik John Skul, 608 Minnequa Ave. — Vsi v Pueblo, Colo. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani sv. Jožeta ob 9. uri popoldne.

Štev. 4. dr. Zapadni Junaki, Midvale, Utah. — Preds. Frank Costello, 87 Fifth Ave., Midvale, Utah; tajnik Joseph Percich, 100 Fifth Ave., Midvale, Utah; blagajnik Dan Radovich, 173 North Main, Midvale, Utah. — Seje se vršijo 10. vsakega meseca v Dan Radovichov dvorani.

Štev. 5. dr. Planinski Bratje, Leadville, Colo. — Predsednik Matt Yamnick, tajnik John Savoren, 207 Leiter Avenue; blagajnik Frank Zaitz, Jr., 503 West 3rd St. — Seje se vrše vsakega 11. v mesecu na 527 Elm St., Vsi v Leadville, Colo.

Štev. 6. dr. Zvon, Colorado Springs, Colo. — Predsednik Joe Kapsch; tajnik Michael Kapsch, 508 N. Spruce St.; blagajnik Stanko Kukulcan, 320 S. 18th St. — Seje se vrše vsakega 12. v mesecu v dvorani društva Zvon in društva Triglav.

Štev. 7. dr. Sv. Rožmegavence, Denver, Colo. — Predsednica Mary Peterlin, 4619 Franklin St.; tajnica Josephine Maring, 4831 Wash. St.; blag. Mary Grum, 4949 Wash. St. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v domu Slovenskih društev.

Štev. 8. dr. Biser, Mulberry, Kans. — Preds. Frank Crepinsek, R.R. 3, Box 57; tajnik in blagajnik John Crepinsek, R. F. D. 5, Box 29; zdravnik Dr. Thers. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v Frank Pristotnik dvorani.

Štev. 9. dr. Napredni Slovenci, Canton City, Colo. — Predsednik John Arko, P. O. Box 485; tajnik Frank Koste, 112 West Catlin Avenue; blagajnik Frank Lovriha, Prospect Heights; zdravnik Dr. Holmes. Seje se vrše vsako prvo nedeljo po 10. v mesecu v Anton Dremeljavih prostorijah.

Štev. 11. dr. Sv. Janez Nepomuk, Rockvale, Colo. — Preds. John Slak, Box 200; tajnik in blag. Joe Lipersick Jr., Box 103. — Seje se vrše vsaki tretji ponedeljek v mesecu v tajnikovih prostorjih.

Štev. 13. dr. Junaki, Frontenac, Kans. — Preds. John Rudman, Box 92; tajnik Anton Lesjak, Box 118; blagajnik Anton Lesjak. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v Jack Zadelovi dvorani.

Štev. 14. dr. Sloga Slovenec, Spring Glen, Utah. — Preds. Jerry Benedict, Kenilworth, Utah, Box 142; tajnik Anton Dupin, Spring Glen, Utah; blagajnik Geo. Brajkovich, Spring Glen, Utah. — Seje se vrše vsako 3. nedeljo ob 4. uri popoldne v Geo. Brajkovichov prostorjih.

Štev. 15. dr. Triglav, Bingham, Utah. — Predsednik Peter Predovich; tajnik in blag. Nick Ball, Slovenian Store. Seje se vrše vsakega 24. v mesecu v tajnikovih prostorjih.

Štev. 16. dr. Zapadna Zveza, Pueblo, Colo. — Predsednik Louis Lesar, 503 Moffat St.; tajnik Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave.; blagajnik John E. Klančič, 1426 E. Routh St. — Vsi v Pueblo. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v dvorani sv. Jožeta.

Štev. 17. dr. Hrabi Slovani, Frederick, Colo. — Predsednik Geo. Zadel, Firestone, Colo.; tajnik Joe Tursick, Box 97; Frederick, Colo.; blag. Joe Smith, Box 64, Frederick, Colo. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu pri sobratu Jack Zadel.

Štev. 20. dr. "Planinka", Leadville, Colo. — Predsednica Julia Lenarchic, 322 W. 2nd St.; tajnica in blagajnik Eva Zeleznikar, 320 W. 3rd St. — Seje se vrše vsako prvo nedeljo po 10. v mesecu v Domu Slov. društva.

Štev. 21. dr. North Eagle, Ely, Minn. — Preds. Frank Strbenk, R. 1, Box 65; taj. in blag. Frank Erzar, Box 1021.

"REVORED ZASTAV" NA STOLETNI RAZSTAVI

Ko posetnik stopi na prostore svetovne razstave v Chicagi skozi severni vhod, pride na ulico, ki nudi veličasten pogled: Pravi revored, le, da stoe namesto dreves ob obeh straneh ulice drogovi, na katerih vise zastave vseh narodov sveta.

sobratu predsedniku.

Štev. 37. dr. "Cvetoci Nageljni", Cle Elum, Wash. — Predsednik Casper Miller, So. Cle Elum, Wash.; tajnik Frank Žagan, 306 Safford Ave.; blag. Mary Butala, 410 2nd St., Cle Elum, Wash. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v prostorih sestrene Mary Butala.

Štev. 38. dr. "Slovenska Edinost", Diamondville, Wyo. — Predsednik Frank Hren, Box 52; tajnik in blag. Mary Supon, Box 104, Frontier; zdravnik J. R. Margus, Kemmerer, Wyo. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v Domu Slovenskih društev.

Štev. 40. dr. "Mi Slovenski", Trinidad, Colo. — Predsednik Michael Faust, 2201 N. Linden Ave.; tajnik Tony Lovrovich, 310 W. Main St.; blagajnik Matt Milosevich, Box 363. Vsi v Trinidad, Colo. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v Community.

Štev. 23. dr. Cleveland, Cleveland, O. — Predsednik Frank Glach, 1096 E. 77th St.; tajnik Louis Rozman, 1000 E. 64th St.; blag. Louis Rozman, 992 E. 64th St. — Seje se vrše vsako 2. nedeljo v mesecu v tajnikovih prostorjih.

Štev. 24. dr. Marija Pomagaj, Salida, Colo. — Predsednik Joseph Evans, 628 W. 3rd St.; tajnik John Miščev, 619 W. 2nd St.; blagajnik Joseph Kocman, 124 Black St. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pooldne pri sobratu tajniku.

Štev. 25. dr. Napredni Slovenci, West Frankfurt, Ill. — Predsednik Anton Kerzan, Marion Road 204 W. Frankfurt Heights; tajnik John Speck, 210 E. Dewey St.; blagajnik John Kukman, 605 E. St. Louis St. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri pooldne pri sestri Frances Podhevis Road, Box 16.

Štev. 25. dr. Venček Vojilic, Cairnbrook, Pa. — Predsednik Frank Zorman, Box 193, Cairnbrook, Pa.; tajnik Louis Rudolph, Box 162, Central City, Pa.; blagajnik Dominik Martincic, Box 393, Central City, Pa. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu pri sobratu tajniku.

Štev. 26. dr. Royal Gorge Circle, Colorado, Colo. — Predsednik Edward Tomšič, Box 121, Farr, Colo.; tajnik in blagajnik Frank M. Tomšič, Box 191; dr. zdravnik Dr. J. F. Bacca, Colo. — Meetings are being held every third Monday of the month at the Home of Slovenian Societies.

Štev. 43. dr. Združeni Slovenci, Waukegan, Ill. — Predsednik Anton Besalce, 1114 Wadsworth Ave., N. Chicago; tajnik in blagajnik Frank Ogrin, 1033 Park Ave., No. Chicago, Ill. — Seje se vrše vsako drugo nedeljo pri sobratu tajniku.

Štev. 44. dr. Coloradska roža, Walsenburg, Colo. — Predsednik Edward Tomšič, Box 121, Farr, Colo.; tajnik in blagajnik Frank M. Tomšič, Box 191; dr. zdravnik Dr. J. F. Bacca, Colo. — Morali zdržati v sakim drugim društvom za volilne delegata, oziroma v smislu pravil; v tem slučaju dolči to glavni tajnik ZSZ. Zatorej, bratje in sestre, je vaša dolžnost, da se prihodnji seje izdeležite v polnem številu, da izvolimo takega delegata, ki mu je na srcu Zveza in članstvo in bo naše društvo zastopal na konvenciji ter delal za boljšo bodočnost ZSZ, in vsega članstva.

Štev. 45. dr. Hribski Bratje, Ruth, Nevada. — Preds. Annie Piscovich, Box 322; tajnik Frank Turk, Box 161; blagajnica Sofija Milosevich, Box 183. Vsi v Ruth, Nev. — Seje se vrše vsakega 16. v mesecu v hišni štev. 1094.

No. 46. lodge Royal Gorge Circle, Canon City, Colo. — President Marie E. Smith, Prospect Heights; Sec'y. Christine R. Konte, 112 W. Cathi Ave.; Treas. Mollie Javornick, Prospect Heights. — Meetings held the first Monday after the tenth of each month at Dremel's hall, Prospect Heights.

N. 47. lodge Pathfinder, Ezra, Ill. — President Thomas Lynch, 608 E. Lincoln St., West Frankfurt, Ill. Secretary-Treas. August Lira, Box 8, Ezra, Ill. — Meetings are held on the 16th day of each month at 6:30 P. M. at the home of tajnik.

Štev. 48. dr. Slovenski Sinovi, Vancouver, B. C. — Predsednik John Popovich; tajnik Anna Zitko, 796 Keefer St.; blagajnik John Zitko.

Opomba: — Za slučaj, da je v Imeniku kak naslov ali ime, ali kaj drugega napačno, blagovni naj se naznači upravi Amer. Slov., da se to pooldne.

Štev. 27. dr. Vojilica, Pittsburgh, Kans. — Predsednik Frank Kafarla, Box 177, Mohrland, Utah; tajnik in blagajnik Louis Markovich, Box 42, Coketon, W. Va. — Seje se vrše vsako 1. nedeljo v mesecu v hišni štev. 257.

Štev. 28. dr. Vojilica, Pittsburgh, Kans. — Preds. Anton Stojš, R. 5; tajnik in blagajnik Joe Bohorich, R. 5. Vsi v Pittsburgh, Kans. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu pri sobratu tajniku.

Štev. 29. dr. Sv. Katarine, Thomas, W. Va. — Predsednik Frank Kafarla, Box 12; tajnik in blagajnik Louis Markovich, Box 42, Coketon, W. Va. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v tajnikovih prostorjih.

Štev. 30. dr. Gorski Junaki, Hiawatha, Utah. — Preds. Paul Tempier, Box 177, Mohrland, Utah; tajnik Gregor Zolgar, Box 196, Hiawatha, Utah; blagajnik Dan Miller, Box 132, Hiawatha, Utah. — Seje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri pooldne pri sobratu tajniku.

Štev. 31. dr. Lilija, Scranton, Pa. — Predsednik John Flis, 435 N. Main St., Dickson City, Pa.; tajnik Frank Vojgrin, 2419 N. Main Ave., Scranton, Pa.; blag. Ralph Konchik, 219 Reese St. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol drugi uri pri sobratu tajniku.

Štev. 32. dr. "Washington," Cleveland, Ohio. — Predsednik John Glavic, 472 E. 152nd St.; tajnik Mike Svetec, 1239 E. 15th St.; blagajnica Rose Glavic, 472 E. 152nd Street. — Vsi v Clevelandu, Ohio. Društvo zboruje vsako drugo sredo ob 7. uri zveče v Slov. Narodnem Domu v starem poslopju, dvorana št. 4, vsaki drugi teden v mesecu v tajnikovih prostorjih.

Štev. 33. dr. Sv. Cirila in Metoda, Chicago, Ill. — Predsednik Leo Jurvec, 1840 W. 22nd Pl.; tajnik Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl.; blagajnik John Roycht, 1400 N. Artesian Ave. — Seje se vrše vsako 2. sredo v mesecu ob pol 8. uri zveče v cerkveni dvorani sv. Štefana.

Štev. 34. dr. "Bratje Slovani". So. Brownsville, Pa. — Preds. Andy Mihelčič, P. O. Box 281; tajnik in blagajnik Jakob Jaksčekovic, 1519 Sheridan Ave., So. Brownsville, Pa. — Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri pooldne v Domu Slov. društva.

Štev. 35. dr. "Slovena", So. Chicago, Ill. — Predsednik Mike Popovich, 3545 E. 95th St.; tajnik in blagajnik Anton Svetlicich, 9606 Ave. L. — Seje se vrše vsaki 3. četrtek v mesecu pri sobratu Jack Zadel.

Štev. 36. dr. "Slovena", So. Chicago, Ill. — Predsednik Mike Popovich, 3545 E. 95th St.; tajnik in blagajnik Anton Svetlicich, 9606 Ave. L. — Seje se vrše vsaki 3. četrtek v mesecu pri sobratu Jack Zadel.

Štev. 37. dr. "Planinka", Leadville, Colo. — Predsednik Peter Predovich; tajnik in blag. Nick Ball, Slovenian Store. Seje se vrše vsakega 24. v mesecu v tajnikovih prostorjih.

Štev. 38. dr. "Slovena", So. Chicago, Ill. — Predsednik Mike Popovich, 3545 E. 95th St.; tajnik in blagajnik Anton Svetlicich, 9606 Ave. L. — Seje se vrše vsaki 3. četrtek v mesecu pri sobratu Jack Zadel.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. WASHINGTON ŠT. 32 Z.S.Z.

Cleveland, O.

Članstvo zgoraj omenjene društva se potom našega društva obvešča, da se gotovo udeleži prihodnje redne mesecne seje. Na dnevnem redu imamo več važnih stvari za ukrepljanje. Razmotrili bomo tudi o pravilih, da se gotovo nekoliko izboljšajo na prihodnji konvenciji, kar bo v korist članstva, kakor tudi v korist članstva, kar bo v korist članstva, kakor tudi v korist članstva, kar bo v korist članstva, kakor tudi v korist članstva, kar bo v korist članstva

Bled in Briksen

Josip Lavtičar.

ZGODOVINSKA POVEST IZ 17. STOLETJA.

"Zato bi vas prosil" — je rekel Krištof in pogledal župnika tako zaupno, kakor bi pričakoval od njega brez pogojne pritrditve — "zato bi vas prosil, ako bi mi povedali bolj naravnost svoje mnenje. V srcu imam hud boj, ki bi ga rad izvoževal do gotovosti."

"Upoštevam vašo razvojenost, dragi moj gospod" — je pritrjeval Orehar. "Toda dolocenega odgovora vam ne morem dati, zakaj to je vprašanje, ki ga morate končno veljavno rešiti vi sami in nihče drugi. Povedal sem vam svoje mnenje. V plivati ne smem na vašo odločitev, še manj pa ovirati vašo prostost."

Zupnik je rad videl, da ga je Krištof prosil sveta. Ta pa je odhalil nemirnega srca iz župnišča. V težkem premisljevanju je stopal proti gradu in čutil, da je nesrečen, čeprav je imel vsega dovolj.

"Prehudo mi je" — tako je govoril sam s seboj — "da bi živel še dalj časa v tem razdoru. Ha! Pravijo, da je brez dote. Kdo nek vprašuje po poti? Ima pa drugo premoženje, ki je več vredno kakor posvetno blago. Da, res sem se ustrašil, ko mi je prišla Rezika prvič na misel. Odbijal sem ta napad, toda bolj ko sem se mu branil, bolj mi je silil v dušo. Ali ne bom raztrgal te vez? Na izbiro imam tri druge, bogate in omikane neveste. Čemu vprav ta, revna in preprosta?"

Krištof bi bil rad obrnil razmišljevanje na drug predmet, toda zaman. Samo to mu je razburjalo notranjščino. In ko je stopal skozi glavna grajska vrata, je imel trdni sklep: Ribičovo, pa nobene druge.

I vse okolice so naznanjevali zvonovi opoldansko pozdravljenje. V obednicu je stopila oskrbnica Agata z belim predpanskom in pogrnila mizo za gospoda. Krištof je imel vedno kako prijazno besedo za svojo zvesto strežnico, danes pa je niti pogledal ni. Zato je zacheval Agata:

"Vidim, da ste slabe volje. Se vam menda ni primerilo kaj neprijetnega?"

Agata je govorila zato tako prostodušno, ker je poznala Krištofov dobro srce.

"Nič neprijetnega," je odgovoril Krištof brez premisleka. "Soparica pritisca in nebo je polno oblakov. Kaj bo s sonom, ki ga imamo toliko suhega na travniku?"

"Poslom sem že dala kosilo, da so šli danes preprej na delo. Še enkrat ali dvakrat morajo obrniti in potem začnejo nakladati na vozove. Morebiti ne bo tako hitro nevihte."

"Si dobila še kaj drugih, da bi pomagali pri spravljanju?" jo je vprašal Krištof.

"Poslala sem deklo v vas, iskat delavcev. Pripeljala je pet pridnih, ki jih dobro poznate: Tavčarjevega Petra, Rutarjevega Joža, Repkovega Matevža, Volkova Mina in Ribičeve Reziko."

Pri zadnjem imenu bi se bil Krištof kmalu izdal, vendar je zamolčal, kar je mislil reči. Odvrnil je samo:

"Da bi le spravili suho mrvo pod streho!"

Tudi Agata je šla pomagat, ker je videla potrebo. Krištof pa je od daleč gledal na travnik, kjer se je gibalo toliko rok. Eni so grabili na vozove, tlačili in povezovali. Gospodar je dobro razločil Reziko od vseh drugih. Videl je, kako spretno suče grablje ter odriva seno proti vozovom. Oblaki so prav nizko viseli nad zemljo in od bohinske strani je prihajalo močno grmenje. Slinnik, mežnar jezerske cerkve, je zvonil zdaj s tem zdaj z drugim zvonom, da

(Dalje prih.)

bi bila z molitvijo odgnana nevihta, saj so imeli skoraj vsi takratni zvonovi običajni napis: "A fulgere et tempestate libera nos Domine". (Treska in hudega vremena reši nas, Gospod.) Tudi iz grajske kapele se je slišalo zvonjenje. Kdo neki tam poteguje vrvi? Zvonova sta pena otočno, kakor bi bila sama čutila nevarnost, ki žuga pokončati trud pridnih poljedelcev. In prav ob najopasnijem času, v začetku meseca julija, ko zorijo pridelki ter čakajo žetve! Kdo se spomnil zvon v stolpiču grajske kapele? Herman Fink je bil ta zvonar, šternkukar. Njemu niso bile znane samo krasote nebeskega oboka, temveč tudi sovražne sile, grozče na prav tistem oboku s strelami in z ledenskim zrnom. Tudi Herman Fink je priznal v svoji učenjaški slavi, da imamo nad sabo Gospoda, ki drži v rokah žezlo vsemogočnosti.

Nevihta je ponehavala. Veter je začel pihati v drugo smer in odgnal pogubnosne oblake tja proti Triglavskemu pogorju, ki je bilo pobeleno s točo kakor pozimi s snegom. Na ravnnino pa je priletelo samo nekaj kapelj dežja, nič drugega.

Proti večeru je dobila Agata v grajski kuhinji pismo za gospoda Krištofa Waidmanna, oskrbnika grajskih posestev na Bledu. Takoj ga je lesla v gospodovo sobo. Na Krištofovovo vprašanje, kdo je pismo prinesel, je odgovorila, da nič ne ve o tem. Pismo je ležalo v kuhinji na mizi. Nekdo ga je položil tja bržkone takrat, ko so spravljali seno na travniku. "Vse sem zaklenila," je rekla, "le kuhinjo sem v năglici pustila odprt."

Krištof je ogledoval naslov, da bi iz potez spoznal pisca, toda pisava mu je bila popoloma neznanja. Toliko pa je sklepal iz črk, da so od trde počasne roke. Pogledal je še pečat, pa tudi iz pečata ni nič izvedel, ker ni bilo vtisnjeno nobenega znamenja. Cital je sledče:

"Spoštovani gospod!

To pismo pošilja nekdo, ki Vam želi le dobro. Ribičovo Reziko bi rad vzel v zakon Resmanov Janez, posestnik lepega in nezadolženega doma v Ribnem. Rezika bi bila takaj kot kmetska gospodinja na pravem mestu, za grajsko gospo pa nima potrebnih lastnosti. Zdaj Vas moti njen vnanjost, pozneje bi se gotovo kesali svojega koraka. Saj Vi lahko izbirate v nevestah. Ne preiskajte, kdo Vam je to pismo poslal, rajši naredite po dobrem nasvetu, ki ga daje Vaš prijatelj."

Toliko je bilo pisanega in nič več. Krištof je še enkrat počasi prečital kratke vrstice, potem je začel razmišljati o njih pomenu.

"Pisma," tako je govoril sam s seboj, "v katerih ne upa dotočnik z imenom na dan, so navadno razčljaliva. Tukaj pa ne najdem ničesar takega. Pisec me torej ni hotel žaliti, temveč je želel z dostojnimi besedami izraziti svoje mnenje. Kaj pa, če ne govorí iz pisma nevoščljivost? Ako je to, izvira iz ženske strani. Lahko pa je tudi od moške, in tem slučaju pisec ni moj, ampak Resmanovega Janeza prijatelj. V vsakem oziru bom skušal ohraniti mirno kri. Če me Rezika ljubi, ostarem pri svojem sklepu, da jo poročim. Ako bi pa bolj cenila Resmanovega, ki je nekoliko mlajši od mene, se ne bom preveč razburjal, čeprav bi to izgubo težko pozabil. Vem pa dobro, da je Rezikina ljubezen tako čista, kakor solnčni žarek v steklu."

(Dalje prih.)

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobjijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

GORILE - RABLJI

Znameniti lovec na leve Fel-ro so poglavari obošodi nekton, ki je doživel v pragozidih Afriki in Indiji najčudovitejše lovov. Ta nesrečnik je z veliko vnočno zasledoval tujo ženino, ki ga je pa zmerom zavračala. Ker pa ni hotel s svojim prešestnim snubljenjem prenehati in je ubogi ženi čedalje vsljivejje ponatal svojo ljubezen, se mu je končno posrečila, da jo je speljal na krivo pot. Ta njegov uspeh so pa še pravčasno opazili in so ga zradi zakonolomstva obošodi na smrt po načilih in predpisih tamkajšnjih domačih zakonov.

Posebno zanimiva je njegova povest o navadah in čudnih običajih nekaterih afriških plemen. Zgodi se, da načeno zakrnjene zločince v divje predele, kjer jih gorile zadržijo ali kakorkoli usmrte. To se pa zgodi samo z onimi, ki jih je pleme zavrglo in ki jih smatra za nepopravljive zločince. Felton je bil sam priča V tistih predelih je dovoljeno takse strahotne kazni, na katero oblastom belcem

"Želimo ti vso
srečo na svetu!"

VASIH je tako, da se vam ni mogoče udeležiti ženitovanj ali kakih drugih družabnih prireditvev, toda redkodaj je tako, da bi ne mogli prisostvovati dogodka po telefonu. Vaša pažljivost, ki jo pokazete s telefonskim klicem ob takih prilikah, se visoko ceni in pri tem seveda si tudi sebi znižate izdatke. Kamorkoli počličete, so stroški nizki.

ČISTO MLEKO ZA VAŠE ZDRAVJE,

ZA VAŠE OTROKE IN ZA CELO DRUŽINO,

— iz —

Wencel's Dairy Products

2380-82 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois
Telefon Roosevelt 3673

Na razpolago vam za vaše zdravje v svojih novih modernih svetlih mlekarjev prostorih.

VABILO

Vsi oni naši rojaki po Ameriki, ki se namenavajo udeležiti svetovne razstave v Chicagi, so uljudno vabljenci, da se čimprejje priglasijo za prenočišča na Slovensko-Ameriški klub.

Nihče naj s priglasitvijo ne čaka na zadnje dni, ker takrat bo naval velik in ne bo mogoče rezervirati prenočišč, kakor sedaj.

Za praktično uporabo objavljamo spodaj tozadovni kupon, katerega izpolnite, izrežite ter ga pošljite na urad našega Kluba.

KUPON ZA PRIJAVO, ZA PRENOČIŠČA ITD.—

SLOVENSKO-AMERIŠKI KLUB,
1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

Cenjeni: — Podpisani prosim, da mi rezervirate stanovanje za čas mojega bivanja v Chicagi na razstavi.

V Chicago pride dne .....

Tam ostanem ..... dni .....

Z menoj pride še .....

Nas bo skupaj .....

Pridemo z avtom ali železnicu .....

Zelim za auto garažo .....

Zelim, da oskrbuje hrano Klub? .....

Zelim prenočišče pri slovenski družini ali na hotelu? .....

Podpis .....

Naslov: .....

Mesto: .....

ter se zategadelj usmrtili ni smela javno izvršiti. Obojenca so s silo nagnali v divjino, kjer so kraljevale gorile. Mala četica domačinov je spremila grešnika na poti v smrt. Komaj so opazili prve gorile, so začeli domačini divje in surovo udarjati po velikanskih bobnih in neušmiljeno tuliti na vse pretege, da bi gorile razjarili. Kaj kmalu so le-te v resnici odgovorile z glasnim vekanjem in največji samec — pravcati orjak — se je odločil za napad. V tistem trenutku so domačini pograbili obojenca in ga v loku zalučili v grmovje pod drevesom, kjer je čepl samec gorile. Stegnil je svoji roki in z enim samim prijmom nesrečne zadrgnili vrat. Domačini so bežali kar so jih noge nesle, truplo obojenca so pa pustili v grmovje.

Gorila je rastlinojeda

Spoplošno je znano, da gorile nikakor niso nevarne človeku, dokler niso razdražene. Nekateri lovci sicer pripovedujejo, da so v francoski zapadni Afriki neke vrste gorile, ki žro človeško meso, vendar bo to pač le plod pretirane domačije. Kajti dokazano je, da se hranijo te živali v glavnem v bambusovimi vrščiki in poganki ter z divjino, kar pač zadostni dokazuje, da so izrazite vegetarijance.

Vseh družin goril, ki žive v širni Afriki, bo nekaj manj ko 3000, zato je belgijska vlada uredila nekaj sličnega začitnemu parku goril. V britski Zapadni Afriki prirejajo časih pravcate love na gorile, ker domačinom gorilje meso prav posebno tekne. Nekoč so v enem dnevu pobili 11 goril. Lani v juliju je pa neka gorila mladega lovca tako zdelala, da so začasno prepovedali lov na gorile. Razvajenci morajo shajati zdaj brez gorilje pečenke. V predelih Konga so domačini prestrahopeti, da bi lovili gorile, edinole neka pritikava plemena si časih privoščijo tak lov. Najbolj več je pri tem menda neki njihov poglavjar, Sultan Kascila. Prav govorovo je v vsej Afriki najboljši poznavalec goril. Mož je visok komaj 1 meter in 20 centimetrov ter je poglavar pritikavega plemena Bambutijev.

SLOVENCEM IN HRVATOM

za popravje električne in vodovodnih cevi po zelo nizki ceni se priporoča Martin Vuksinič, izvezban elektrik in plumber. Naslov: 9785 Ave. J. Telef. Regent 0209, So. Chicago, Ill.

Na tisoče Slovencev in Hrvatov se mi je zahvalilo za moja zdravila, katera so rabil najboljši uspev, kamor za lase, reumatizem, rane, in za vse druge kožne in notranje bolezni.

Mnogi mi pišejo, da je moj brezplačni vreden za bolnega človeka nad \$500. — Zaradi tega je potrebno, da vsakdo takoj piše po moj brezplačni čenjici za moja REGISTRIRANA in GARANTIRANA ZDRAVILA.

JAKOB WAHČIĆ, 1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio

Pri večjih zneskih sorazmeren popust.

Ker se cene sedaj hitro menjajo, so navedene cene podvrzene spremembam, gori ali dol. — Pošljamo tudi v dolnjih.

Vse pošiljke naslovite na:

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service

1359 Second Avenue,

NEW YORK, N. Y.

Pošljemo vam na vsak lokalni agent ali

ZMERNE CENE

Pojasnila vam da vsak lokalni agent ali

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 N. MICHIGAN AVE., CHICAGO, ILL.